

<https://doi.org/10.26565/2220-8089-2026-49-07>

УДК 327.5:004.777:341.7

Ірина Геннадіївна Верховцева,

професор кафедри національної безпеки та підприємництва, д-р іст. наук, проф., Державний університет «Київський авіаційний інститут», просп. Любомира Гузара, 1, м. Київ 03058.

novboxx@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5682-993X>

Олексій Анатолійович Третяк,

зав. кафедри політології, соціології та філософії, д-р політ. наук, проф., Державний університет «Київський авіаційний інститут», просп. Любомира Гузара, 1, м. Київ 03058

alexsir25@ukr.net, <https://orcid.org/0000-0003-2536-0611>

Сергій Вікторович Ставченко,

зав. кафедри політології, соціології та публічного управління, д-р політ. наук, проф.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, просп. Науки, 72, м. Дніпро 49025

sergiy.stavchenko@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4091-868X>

Ігор Григорович Алексеєнко

зав. кафедри цивільного, трудового та господарського права, д-р політ. наук, проф.

Дніпровський національний університет імені Олеся Гончара, просп. Науки, 72, м. Дніпро 49025

alexeenko@ua.fm, <https://orcid.org/0000-0003-2465-7499>

ПОЛІТИЧНІ КОМУНІКАЦІЇ ТА ТЕХНОЛОГІЇ У КІБЕРПРОСТОРИ: ДИПЛОМАТИЧНИЙ ВЕКТОР (МАСОВО-ІНФОРМАЦІЙНИЙ СЕГМЕНТ)

Виявлено, що одним із провідних вимірів політико-комунікаційної та політико-технологічної діяльності у кіберпросторі є кібердипломатія, яка включає цифрове спілкування як між дипломатичними представництвами різних країн, так і між недержавними зовнішньополітичними й глобальними акторами. З'ясовано, що політична комунікативність сучасних дипломатичних представництв виходить за межі функцій представництва держави. Встановлено, що політико-технологічною функцією кібердипломатії є агрегування ресурсів у забезпеченні національних інтересів, цінностей та потреб в інформаційному середовищі. Охарактеризовано кіберпростір як стратегічний центр тяжіння для сучасних держав на протипагу традиційним уявленням про нього як про специфічну технічну сферу. З'ясовано, що інституційно-акторна будова політичних відносин на основі Інтернету характеризується своєю децентралізованою архітектурою та значною роллю приватних структур і громадянського суспільства. Встановлено, що спроможність дипломатичних представництв України здійснювати «наступальну» (проактивну) публічну комунікаційну активність є вирішальним політико-технологічним ресурсом кібердипломатії. Її основним змістом є просування наративів щодо успішної боротьби України за її незалежність та захист інтересів євроатлантичної спільноти у боротьбі з країною-агресором. Охарактеризовано масово-інформаційний сегмент кіберпростору, який визначає можливості політичної актуалізації профільних дипломатичних функцій на основі публічно-комунікаційних акцій та кампаній. З'ясовано, що важливого значення набуває випереджальний характер політико-технологічних (в тому числі публічно-комунікаційних дій) в контексті діалогу з громадськістю, політичними акторами та економічними гравцями країн перебування.

Ключові слова: *публічні політичні комунікації, політичний кіберпростір, кібердипломатія, інституційна спроможність, політичні кібертехнології, інформаційний суверенітет.*

Як цитувати: Верховцева, І.Г., Третяк О.А., Ставченко, С.В., Алексеєнко І.Г. 2026. Політичні комунікації та технології у кіберпросторі: дипломатичний вектор (масово-інформаційний сегмент). *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія «Питання політології»* 49: 51-59. <https://doi.org/10.26565/2220-8089-2026-49-07>.

In cites: Verkhovtseva, I., Tretiak, O., Stavchenko, S., Alekseenko, I. 2026. Political Communications and Technologies in Cyberspace: Diplomatic Vector (Mass-Information Segment). *The journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series «Issues of Political Science»* 49: 51-59. <https://doi.org/10.26565/2220-8089-2026-49-07> (in Ukrainian).

Цифрові перетворення сучасного суспільства вимагають посиленої уваги до практик публічної комунікації у міждисциплінарній перспективі. Класичні визначення публічності, які апелюють до відкритості, зв'язку із національною або державною спільнотою, а також інститутами врядування дещо завузькі для розуміння новітніх тенденцій. Цифровізація є процесом приходу комунікації у простір Інтернет-представництва. Самодостатність процесів Інтернет-інформування порівняно з класичними зразками комунікації проявляються у збереженні повідомлень на тривалий час або назавжди, референційності смислів, миттєвому поширенні на широкій аудиторії тощо. За таких умов публічна комунікація потребує аналізу в контексті політико-прикладного застосування. Одним із таких вимірів є сучасна кібердипломатія, яка включає цифрове спілкування як між дипломатичними представництвами різних країн, так і між недержавними зовнішньополітичними і глобальними акторами. Якщо в «доцифрову» добу дипломатія мала майже виключно елітарний контекст та закриті правила функціонування, була обмежена універсальним міжнародно-правовими умовами, то за доби цифровізації з'являється нова реальність горизонтального мережного кіберспілкування із залученням широкого кола учасників.

Публічна комунікативність сучасних дипломатів виходить за межі функцій представництва держави. У багатьох випадках сучасні дипломатичні місії здійснюють прямий комунікаційний вплив на аудиторії відповідних країн. Вони залучають сучасні інформаційні технології для просування відповідних послань з інтерпретацією подій у вигляді наративів, готових для масового споживання.

За умов сучасної України актуальним є активізація потенціалу кібердипломатії в контексті підготовки громадської думки держав-партнерів для забезпечення стійкості та спроможності нашої держави в умовах

протистояння з країною-агресором. Масово-інформаційний сегмент публічної комунікації привертає увагу в контексті суб'єктності масових споживачів в оцінці та підтримці або запереченні конкретних зовнішньополітичних дій, компаній та стратегій.

Публічно-комунікаційні можливості кіберпростору стають предметом розгляду низки сучасних науковців та колективів авторів. А. Бендік розглядає ЄС як силу миру в міжнародній кібердипломатії (Bendiek 2018). З. Хомбургер підкреслює необхідність та недоліки нарощування потенціалу кібербезпеки для розробки норм у кіберпросторі (Homburger 2019). Вітчизняна науковиця І. Радіонова, окреслює поняття цифрового суверенітету, ШІ-суверенітету як нові виміри геополітичної конкуренції в умовах деглобалізації (Радіонова, 2026). Дослідниці І. Верховцева та Т. Малахова поєднують в одному предметному контексті інформаційну й когнітивну безпеку держави та управління інформаційним простором за умов кіберсуспільства (Verkhovtseva 2024; Верховцева, Малахова 2026). Поряд із цим існує потреба розгляду невивченої раніше частини загальної проблеми у вигляді політико-комунікаційного виміру публічної комунікації в сучасному кіберпросторі на тлі зусиль його нормування та формування інфраструктури кібердипломатії.

Метою статті є розкриття специфіки публічної комунікації у кіберпросторі в контексті сучасних практик кібердипломатії та з'ясування значення масово-інформаційного контексту цифрової публічної комунікативності.

Інтеграція цифрових технологій у структуру міжнародних та національних політичних відносин зумовила еволюцію традиційного політичного управління в нову, складну сферу, яка стала відомою як кібердипломатія. Вказана галузь поступово стає вагомою політико-управлінською та політико-технологічною ланкою в технічній інфраструктурі Інтернету. Її функцією є

агрегування ресурсів у забезпеченні національних інтересів, цінностей та потреб в інформаційному середовищі. Оскільки глобалізований світ стає все більш взаємопов'язаним, різниця між фізичними та цифровими кордонами розмивається. Це спонукає сучасні держави значно переосмислити способи відстоювання національних інтересів. Отже, актуалізуються не лише звичні дипломатичні переговори, а й політико-комунікаційний вплив через безперервний, звернений до громадськості, наратив. Він формує глобальне управління кіберпростором та реакціями медіа. Зокрема, китайські науковці І. Ванг, Л. Цанг та Р. Лі розробили модель, яка враховувала увагу ЗМІ до надзвичайних подій (зокрема, природних стихійних катастроф), враховуючи ключові змінні, що перебувають під їхнім контролем. Виходячи з меж моделі, були класифіковані змінні моделі на три основні групи: ендогенні, екзогенні та вилучені. Ендогенні змінні впливають на поведінку системи і також зазнають її впливу, а екзогенні змінні впливають на поведінку системи, але не можуть зазнати її впливу; однак, оскільки вплив виключених змінних на модель незначний, це не враховується (Wang, Zhang, Li et al. 2025).

Імперативність політико-технологічного застосування кібердипломатії в сучасному світі ґрунтується на уявленні, згідно з яким кіберпростір більше не є обмеженою технічною сферою, а є стратегічним центром тяжіння для сучасних держав. Він впливає на економічне процвітання, національну безпеку та реалізацію політичних прав. Отже, традиційні механізми дипломатії, які значною мірою спиралися на взаємодію між державами та офіційні канали комунікації, виявилися недостатніми для вирішення багатогранних викликів цифрової епохи, починаючи від кібератак на критичну інфраструктуру і закінчуючи поширенням дезінформації та боротьбою за контроль над потоками даних. М. С. Чіхайя та Дж. Ремпала, запропонували два широкі способи розглядати кібердипломатію: один аспект – з точки зору публічної дипломатії, а інший – з геополітичної точки зору. Однак саме кібердипломатію з цієї останньої точки зору слід розглядати як точнішу версію терміна. Геополітична перспектива кібердипломатії стосується створення «дипломатії кіберпростору» та досягнення національних кіберінтересів держави на двосторонньому та багатосторонньому рівнях (Chihaiya, Rempala 2023).

Сучасна внутрішня інституційно-акторна будова політичних відносин на основі Інтернет характеризується своєю децентралізованою архітектурою та дедалі більш помітною роллю приватних структур і громадянського суспільства. Вона формує ситуацію, в якій офіційні дипломатичні зусилля не можуть бути успішними окремо. Вони повинні супроводжуватися потужною (політико-технологічно налаштованою) публічною кампанією, яка залучає підтримку, уточнює наміри та протидіє ворожій пропаганді. М.С. Чіхайя та Дж. Ремпала підкреслюють саме аспект кібердипломатії, пов'язаний з публічною дипломатією, розглядає лише один аспект кібердипломатії, який частіше називають цифровою дипломатією. Цифрова дипломатія в широкому сенсі використовує Інтернет як інструмент для досягнення цілей та інформаційно-просвітницької роботи публічної дипломатії. Спільний розвиток цих двох підходів до кібердипломатії неминуче призвів до їхнього змішання в літературі та серед практиків (Chihaiya, Rempala 2023).

Етапи політико-технологічного розвитку кібердипломатії ідентифікуються від початкових зусиль, спрямованих на встановлення технічних стандартів та заходів зміцнення довіри до її нинішнього статусу як середовища геополітичної конкуренції із значними практичними наслідками для міжнародних відносин. Раніше традиційна система дипломатії реалізувала заходи з узгодження принципів управління критичними Інтернет-ресурсами, зокрема такими, як доменні імена та IP-адреси. Проте значною мірою ініціатива була делегована технічним міжнародним органам, зокрема ICANN (*Інтернет-корпорація з присвоєння імен та номерів*). С.-Н. Войку визнає, що дипломатія є однією з галузей, на яку значно вплинула еволюція Інтернету. Традиційна дипломатія пережила ситуації, в яких вона зазнавала невдачі, а її традиційні механізми часто вимагали занадто великої кількості персоналії і виявилися особливо дорогими з точки зору ресурсів та можливостей. Загальновідомо, що дипломатія є однією з галузей, на яку значно вплинула еволюція Інтернету (Voicu 2020: 160).

На сучасному етапі стратегічна цінність та небезпеки кіберпростору стали публічно визнаними. Після гучних кіберінцидентів та викриття програм масового прихованого спостереження, сучасні держави та їхні об'єднання почали розглядати Інтернет як сферу політичного суперництва та змагання за ідеологічний вплив. Цей зсув вимагає

прямого залучення міністерств закордонних справ та рад національної безпеки. У такий спосіб порядок денний кіберполітики стає предметом стратегічних політико-організаційних рішень. С.-Н. Войку вірно наголошує на зміні на рівні комунікацій, які традиційна дипломатія постійно зазнає, і це «явище міграції з офлайн-режиму в онлайн» спричиняє появу нової дипломатії, опосередкованої через Інтернет, яка отримала назву цифрової дипломатії, електронної дипломатії або електронної дипломатії. Вона виникла в контексті, коли традиційна дипломатія почала стикатися з обмеженнями в часі, перевантаженням інформацією та швидким появою нових електронних технологій у сфері публічної комунікації (Voicu, 2020: 160).

У цьому контексті міжнародна публічна кіберадвокація стає критично важливим політико-комунікаційним та політико-технологічним інструментом для багатьох країн. Фокусом зусиль є оптимізація міжнародних норм, створення партнерських коаліцій та легітимація свої позиції на світовій арені (зокрема, це актуально для сучасної України в умовах війни). Вказане вимагає переходу від реактивного кризового управління до проактивного формування публічного базового нарративу, призначеного для поширення на масову аудиторію як всередині країни, так і назовні. Згідно з С.-Н. Войку, цифрова дипломатія виникла саме завдяки еволюції медіаканалів та бажанню полегшити процес комунікації й передачі повідомлень у належний час. Таким чином, цифрову дипломатію можна сприймати як мікросферу публічної комунікації, через яку кар'єрні дипломати набули нового дихання у своїй постійній боротьбі за підтримку збалансованого світу. У своїй статті С.-Н. Войку представив паралель між кількістю підписників іноземних посольств у Румунії у 2015 році та кількістю підписників у 2020 році в соціальних мережах Facebook та Twitter (зараз – X). Цей аналіз охоплює 30 посольств, розташованих у Бухаресті (Voicu, 2020: 160).

На сучасному етапі кібердипломатія охоплює широкий спектр публічно-комунікаційної діяльності, включаючи переговори щодо міжнародних угод про кіберзлочинність, встановлення норм відповідальної поведінки держав у кіберпросторі та координацію санкцій проти зловмисних кіберсуб'єктів. У зв'язку з цим А.-М. Осула, А. Каспер та А. Молнар підсумовуючи різні визначення кібердипломатії, описують її як дипломатію кіберпростору або використання

дипломатичних ресурсів, ініціатив та виконання дипломатичних функцій для просування національних інтересів, визначених у національній стратегії кібербезпеки. Вона стосується міжнародних аспектів кіберпроблем. У контексті ЄС кібердипломатія має на меті сприяти прийняттю нових «норм, що регулюють поведінку державних та недержавних суб'єктів у кіберпросторі» (Kasper, Osula, Molnár 2021).

Як вже вказувалося, дедалі більш істотного значення набуває міжнародна публічна адвокація національних потреб і вимог. У сфері кібердипломатії вона виконує кілька стратегічних політико-технологічних функцій. Найважливішою з них є стратегічне політико-технологічне визначення національних інтересів та артикуляція так званих «червоних ліній». Ускладнюючими умовами є втрата потенціалу впливу міжнародним правом, технічна складність атрибуції політичної суб'єктності. Тому публічні заяви голів держав та інших авторитетних публічних речників слугують своєрідним сигнальним механізмом щодо спільних кіберполітичних дій як для супротивників, так і для союзників. А.-М. Осула, А. Каспер та А. Молнар артикулюють насамперед питання, пов'язані із захистом даних. Вони надають увагу більш загальним питанням, пов'язаним з кіберпростором, а також національним інтересам та цілям, викладеним в національних та регіональних стратегіях кібербезпеки. Ключові питання порядку денного кібердипломатії зазвичай включають вищезгаданий вимір у контексті кібербезпеки, кіберзахисту, кіберзлочинності, зміцнення довіри, свободи Інтернету та управління Інтернетом. Ключовими гравцями в кібердипломатії є традиційні дипломати та представники різних зацікавлених сторін, які відіграють ключову роль у цій сфері політики. Як постійна тенденція, міністерства закордонних справ також призначають роль кіберпослів дипломатам, які відповідають за дипломатичну діяльність та переговори, пов'язані з кіберполітикою (Kasper, Osula, Molnár 2021).

Ініціативна та послідовна (політико-технологічно запланована та здійснена) публічна адвокація є передумовою для створення стійких міжнародних кібероб'єднань, які стають основою ефективного управління в багатополлярному цифровому світі. На відміну від традиційних військово-політичних альянсів, політико-технологічні (ситуативні) коаліції в кіберпросторі можуть включати різноманітне коло зацікавлених

сторін. Це, зокрема, можуть бути актори приватного сектору, академічні установи та організації громадянського суспільства. А. Каспер, А.-М. Осула, та А. Молнар слушно ідентифікують зростання напруженості в кіберпросторі між окремими суб'єктами серед великих держав. Тому сьогодні зростає потреба в міжнародних переговорах та угодах для розв'язання цих типів конфліктів. В останні десятиліття ЄС відіграє дедалі активнішу роль у цій сфері. Наприклад, у вересні 2021 року Високий представник Союзу з питань закордонних справ та політики безпеки закликав китайську владу діяти проти зловмисної кібердіяльності, що здійснюється з його території (Kasper, Osula, Molnár 2021).

Публічно відстоюючи конструктивний порядок денний, сучасні держави та їх об'єднання активно залучає партнерів, які поділяють схожі цінності. У такий спосіб утворюється інституційно-акторна «критична маса», яка може впливати на глобальні стандарти та правила. Успіх таких ініціатив, як «Паризький заклик до довіри та безпеки в кіберпросторі» (Paris Call for Trust and Security in Cyberspace 2026) або «Коаліція за свободу онлайн» (Amaral 2020), демонструють ефективність міжнародної публічної кіберадвокації. Її результати полягають в мобілізації широкої мережі держав та недержавних суб'єктів навколо спільного набору норм кіберполітики. При цьому перспективним для України виглядає ізоляція тих держав, які прагнуть підірвати цілісність глобальної цифрової екосистеми. На підтвердження цього «Довідник з кібердипломатії» видавництва «Пелгрейв» пропонує сучасний огляд та всебічний аналіз нової галузі кібердипломатії. Протягом останніх двадцяти років формується складна кіберекосистема, яка дедалі більше стикається з проблемами на різних рівнях, у різних сферах та з боку різних суб'єктів (The Palgrave Handbook on Cyber Diplomacy 2025).

Окрім побудови стратегічних альянсів, публічна кіберадвокація відіграє вирішальну роль у формуванні нарративу щодо необхідності дотримання міжнародного права та його норм. Чинна міжнародно-правова база, що в основному походить зі Статуту ООН та права збройних конфліктів, у минулі періоди не була розроблена з урахуванням специфіки кіберпростору. Натомість пелгрейвський «Довідник з кібердипломатії» варіює основні міжнародні кіберзагрози від кібер(дез)інформаційної

війни та кібератак на критичну інфраструктуру до кіберзлочинців, які проникають у системи заради доходу або просто забезпечення прав в Інтернеті. Такі виклики мають не лише суто технічний характер, але й важливі соціальні, економічні, правові та геополітичні наслідки (The Palgrave Handbook on Cyber Diplomacy 2025).

Сучасні держави ЄС постійно ведуть «боротьбу тлумачень», використовуючи публічні заяви, офіційні документи та виступи на міжнародних форумах. У публічному просторі міжнародні актори також політико-технологічно використовують Організацію Об'єднаних Націй для просування своїх поглядів (нарративів) та рішень. Вказане вимагає нормативного регулювання кібердипломатичних практик. Згідно з довідниковими матеріалами, широкий політичний порядок денний кібердипломатії не може бути вирішений ні державами окремо, ні традиційними дипломатами, які практикують або беруть участь у переговорах щодо безпеки кіберпростору, незалежно від того, чи це стосується правил, норм, правил чи технологій, які можуть забезпечити безпеку та зберегти основні права та свободи в Інтернеті. Розвиток на практиці та в теорії вимагає більш складної концептуалізації та розуміння кібердипломатії: що це таке, хто, де і як її практикує? (The Palgrave Handbook on Cyber Diplomacy 2025).

На сучасному етапі у провідних країнах світу існує загальний консенсус щодо того, як міжнародне право застосовується до кіберпростору. Проте існують значні розбіжності щодо того, як конкретні правові принципи (суверенітет, належна обачність та право на самооборону, права гендерних, расових та соціальних меншин тощо) слід тлумачити в міжнародному цифровому контексті. Ілюструючи цю тезу, дослідниця та фахівчиня з кібербезпеки Еллісон Пітлак заглиблюється в критичну роль гендеру в кібердипломатії, досліджуючи її історичний контекст та сучасний стан. Вона досліджує гендерні виміри міжнародних питань кібербезпеки, розкриваючи моделі представництва та участі в кіберсекторі. У доробку Е. Пітлак також обговорюється потенціал гендерних та феміністичних підходів для трансформації дипломатії та міжнародних інституцій. Крім того, у ньому підкреслюється важливість суттєвого вирішення гендерних питань на форумах кібердипломатії. Вчена окреслює прогалини та напрямки для покращення, обґрунтовуючи

потенціал гендерних та феміністичних підходів для трансформації дипломатії та міжнародних інституцій (Pytlak 2025).

Завдання політико-технологічного забезпечення публічної адвокації національних інтересів України у кібердипломатії ускладняється значною асиметрією світової цифрової сфери. Недержавні суб'єкти, включаючи транснаціональні злочинні групи, «хактивістів» та кіберпідрозділи технологічних гігантів, демонструють цілеспрямований політико-технологічний вплив на міжнародній арені, зіставний із впливом та спроможністю малих країн (до прикладу, кейс І. Маска під час виборчої кампанії Д. Трампа). ІТ-компанії, крім того, контролюють платформи, інфраструктуру та використовують дані, які визначають цифрові потреби для мільярдів людей. Майс Квандел та Фабіо Крістіано цілком доречно досліджують складний зв'язок між кіберпростором, міжнародним правом та правами людини, зосереджуючись на викликах та зусиллях щодо встановлення кібернорм та захисту прав людини в цифрову епоху. Вони обговорюють застосування міжнародного права до кіберпростору, висвітлюючи принципи суверенітету й невтручання та їхній вплив на поведінку держав. Вчені також розглядають роль різних органів Організації Об'єднаних Націй, таких як Генеральна Асамблея, Рада Безпеки, Рада з прав людини та спеціалізовані групи, такі як Група урядових експертів (GGE) та Відкрита робоча група (OEWG), у вирішенні питань людських прав (Qandeel, Cristiano 2025: 168).

Отже, дипломатична публічна кіберадвокація з охопленням масових аудиторій має бути спрямована не лише на інші держави, але й на корпоративних гравців світової економіки. Уряди повинні налагоджувати постійний діалог з приватним сектором, задля забезпечення відповідності корпоративної політики інтересам національної безпеки та демократичним цінностям. М. Квандел та Ф. Крістіано слушно наголошують на необхідності постійних зусиль для подолання прогалів у міжнародному праві, вирішення кіберконфліктів, створення кібернорм та акцентування уваги на захисті прав людини в умовах постійно мінливого ландшафту управління кіберпростором (Qandeel, Cristiano 2025: 169).

Ефективна публічна кіберадвокація в цьому контексті передбачає політико-технологічне (політико-маркетингове) встановлення чітких очікувань, стимулювання

співпраці та, за необхідності, публічне притягнення платформ до відповідальності за нездатність захистити користувачів або зменшити вплив шкідливого контенту. До прикладу, ініціатива «TechPlotasy», започаткована Данією, передбачає призначення послів у технологічні компанії. Вона є яскравим прикладом того, як демократичні держави технологічно й організаційно вдосконалюють свої дипломатичні структури, щоб краще відстоювати свої інтереси у світі.

Таким чином, специфіка публічної (політико-технологічної) комунікації в рамках кібердипломатії розкривається на основі розширення інституційних можливостей зовнішньополітичних представництв, репрезентативний функціонал розширюється через можливість адресної апеляції до ключових сегментів установ та організацій, стосунки з якими є ключовими для тих або інших напрямків дипломатичної діяльності. Провідними рисами ефективної публічної комунікації в рамках кібердипломатичних практик є постійне оновлення інтересів держави в зовнішньополітичному порядку денному конкретних держав та на глобальному рівні. Це включає залучення ресурсів для формування по медіаподій просування цифрових ініціатив та нових форм розкриття політичної позиції на міжнародному рівні.

Масово-інформаційний сегмент визначає можливості політичної актуалізації профільних дипломатичних функцій на основі публічно-комунікаційних акцій та кампаній. У цьому контексті викликає зацікавлення питання спроможності дипломатичних представництв України здійснювати «наступальну» (проактивну) публічну комунікаційну активність. Її основним змістом є просуванням наративів щодо успішної боротьби України за свою незалежність та захист інтересів євроатлантичної спільноти у боротьбі з країною-агресором. Важливого значення набуває випереджальний характер публічно-комунікаційних дій у контексті діалогу з громадськістю, політичними акторами та економічними гравцями країн перебування. Актуальним для подальших досліджень за темою цієї статті є виявлення аспектів інформаційно-аналітичної діяльності, які можуть забезпечити планування та організацію кібердипломатичних зусиль у публічному просторі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Bendiek, A. 2018. The EU as a force for peace in international cyber diplomacy. *Stiftung Wissenschaft und Politik*. 26.04. URL: <https://www.swp-berlin.org/en/publication/the-eu-as-a-force-for-peace-in-international-cyber-diplomacy/>
2. Homburger, Z. 2019. The necessity and pitfall of cybersecurity capacity building for norm development in cyberspace. *Global Security*. 33 (2): 224-242. <https://doi.org/10.1080/13600826.2019.1569502>.
3. Радіонова, І. 2026. Цифровий суверенітет, ШІ-суверенітет: нові виміри геополітичної конкуренції в умовах деглобалізації. *Грані* 29(1): 108-113. <https://doi.org/10.15421/172662>.
4. Verkhovtseva, I.G. 2024. Ukraine's cyber diplomacy in countering russian informational aggression. *Library Science. Record Studies. Informology*. Т. 20 (3): 21-31. <https://doi.org/10.63009/lrsri/3.2024.21>
5. Верховцева, І., Малахова, Т. 2026. Когнітивна безпека держави та управління інформаційним простором за умов кіберсуспільства. *Наукові перспективи. Серія: Державне управління* 1 (67): 147-163. [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-1\(67\)-147-163](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-1(67)-147-163).
6. Wang, Y., Zhang, L., Li, R. et al. 2025. The celebrity disaster area effect: exploring the impact of social media on the distribution of humanitarian goods. *Humanit Soc Sci Commun* 12, 463. <https://doi.org/10.1057/s41599-025-04722-1>
7. Chihaiia, M.S., Rempala, J. 2023. Cyber Diplomacy. *The Palgrave Encyclopedia of Global Security Studies* /Romaniuk, S.N., Marton, P.N. (eds). Palgrave Macmillan, Cham: 260-264. https://link.springer.com/rwe/10.1007/978-3-319-74319-6_27
8. Voicu, S.-N. 2020. Digital Diplomacy. A New Micro-Sphere of Public Communication. *Postmodern Openings*. 11(3): 160-176. <https://doi.org/10.18662/po/11.3/205>
9. Kasper, A. Osula, A.-M., Molnár, A. 2021. EU cybersecurity and cyber diplomacy. URL: <https://www.redalyc.org/pdf/788/78882448008.pdf>.
10. Paris Call for Trust and Security in Cyberspace. 2026. URL: <https://parispeaceforum.org/initiatives/paris-call-for-trust-and-security-in-cyberspace/>
11. Amaral, E. 2020. Freedom Online Coalition Joint Declaration on Artificial Intelligence and Human Rights, Freedom Online Coalition. *Policy Commons*. Netherlands. 04 Apr. URL: <https://coilink.org/20.500.12592/4d0j3p>
12. The Palgrave Handbook on Cyber Diplomacy. 2025. Editors G. C. Wilhelm, V.J. Burton, J.A. Koops. Publisher Springer Nature Switzerland. URL: <https://www.springerprofessional.de/en/the-palgrave-handbook-on-cyber-diplomacy/51517204>
13. Pytlak, A. 2025. Gender and Cyber Diplomacy. URL: <https://www.springerprofessional.de/en/gender-and-cyber-diplomacy/51517290>
14. Qandeel, M., Cristiano, F. 2025. On the Way to Cyber Norms: Legal Frameworks and Human Rights. *The Palgrave Handbook on Cyber Diplomacy*: 167-183. https://doi.org/10.1007/978-3-031-93385-1_8.

Внесок авторів: всі автори зробили рівний внесок у цю роботу

Конфлікт інтересів: автори повідомляють про відсутність конфлікту інтересів

Стаття надійшла до редакції 8.12.2025

Статтю прорецензовано 12.01.2026

Стаття рекомендована до друку 30.03.2026

Статтю опубліковано 30.04.2026

Використання штучного інтелекту: Автор засвідчує, що під час проведення дослідження та підготовки цього рукопису генеративний штучний інтелект не використовувався

Iryna Verkhovtseva

Doctor of Historical Sciences, Professor, Professor of the Department of National Security and Entrepreneurship, State University "Kyiv Aviation Institute", 03058, Kyiv, Lubomyr Huzar Avenue, 1, Ukraine, novboxx@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-5682-993X>

Oleksii Tretiak

Doctor of Political Sciences, Professor, Head of the Department of Political Science, Sociology and Philosophy, State University "Kyiv Aviation Institute", 03058, Kyiv, Lubomyr Huzar Avenue, 1, Ukraine, alexsir25@ukr.net, <https://orcid.org/> <https://ORCID.org/0000-0003-2536-0611>

Serhiy Stavchenko

Doctor of Political Sciences, Professor, Head of the Department of Political Science, Sociology and Public Administration, Oles Honchar Dnipro National University, 49010, Dnipro, ave. Nauky, 72, Ukraine,
sergiy.stavchenko@gmail.com, <https://orcid.org/0000-0002-4091-868X>

Ihor Alekseenko

Doctor of Political Science, Professor, Head of the Department of Civil, Labor and Economic Law, Oles Honchar Dnipro National University, Nauky Ave., 72, Dnipro, 49010, Ukraine
alexeenko@ua.fm, <https://orcid.org/0000-0003-2465-7499>

POLITICAL COMMUNICATIONS AND TECHNOLOGIES IN CYBERSPACE: DIPLOMATIC VECTOR (MASS-INFORMATION SEGMENT)

It was found that one of the leading dimensions of political-communication and political-technological activity in cyberspace is modern cyberdiplomacy, which includes digital communication both between diplomatic missions of different countries and between non-state foreign policy and global actors. It was found that the political communicativeness of modern diplomatic missions goes beyond the functions of state representation. It is established that the political and technological function of cyber diplomacy is the aggregation of resources in ensuring national interests, values and needs in the information environment. Cyberspace is characterized as a strategic center of gravity for modern states in contrast to traditional ideas about it as a specific technical sphere. It is found that the institutional and actor structure of political relations based on the Internet is characterized by its decentralized architecture and a significant role of private structures and civil society. It has been proven that non-state actors, including transnational criminal groups, «hacktivists» and cyber units of technology giants, demonstrate targeted political and technological influence in the international arena, comparable to the influence and capacity of small countries. It has been found that effective public cyber advocacy in this context involves political and technological (political marketing) setting clear expectations, stimulating cooperation and, when necessary, publicly holding platforms accountable for their failure to protect users or reduce the impact of harmful content. It is established that the ability of diplomatic missions of Ukraine to carry out «offensive»(proactive) public communication activity is a crucial political and technological resource of cyber diplomacy. Its main content is the promotion of narratives about Ukraine's successful struggle for its independence and the protection of the interests of the Euro-Atlantic community in the fight against the aggressor country. The mass-information segment of cyberspace is characterized, which determines the possibilities of political actualization of profile diplomatic functions on the basis of public-communication actions and campaigns. It is found that the proactive nature of political-technological (including public-communication actions) in the context of dialogue with the public, political actors and economic players of host countries is of great importance.

Keywords: public political communications, political cyberspace, cyberdiplomacy, institutional capacity, political cybertechnologies, information sovereignty.

REFERENCES

1. Bendiek, A. 2018. The EU as a force for peace in international cyber diplomacy. *Stiftung Wissenschaft und Politik*. 26.04. URL: <https://www.swp-berlin.org/en/publication/the-eu-as-a-force-for-peace-in-international-cyber-diplomacy/>
2. Homburger, Z. 2019. The necessity and pitfall of cybersecurity capacity building for norm development in cyberspace. *Global Security* 33 (2): 224-242. <https://doi.org/10.1080/13600826.2019.1569502>.
3. Radionova, I. 2026. Digital Sovereignty AI: New Dimensions of Geopolitical Competition in the Context of Deglobalization. *Grani*. 29(1): 108-113. <https://doi.org/10.15421/172662> (in Ukrainian)
4. Verkhovtseva, I.G. 2024. Ukraine's cyber diplomacy in countering russian informational aggression. *Library Science. Record Studies. Informology*. T. 20 (3): 21-31. <https://doi.org/10.63009/lrsi/3.2024.21>
5. Verkhovtseva, I., Malakhova, T. 2026. Cognitive Security of the State and Management of Information Space in the Conditions of Cyber Society. *Scientific Perspectives. Series: Public Administration* 1 (67): 147-163 [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-1\(67\)-147-163](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2026-1(67)-147-163) (in Ukrainian)
6. Wang, Y., Zhang, L., Li, R. et al. 2025. The celebrity disaster area effect: exploring the impact of social media on the distribution of humanitarian goods. *Humanit Soc Sci Commun* 12, 463. <https://doi.org/10.1057/s41599-025-04722-1>

7. Chihaia, M.S., Rempala, J. 2023. Cyber Diplomacy. *The Palgrave Encyclopedia of Global Security Studies* /Romaniuk, S.N., Marton, P.N. (eds). Palgrave Macmillan, Cham: 260-264. URL: https://link.springer.com/rwe/10.1007/978-3-319-74319-6_27
8. Voicu, S.-N. 2020. Digital Diplomacy. A New Micro-Sphere of Public Communication. *Postmodern Openings*. 11(3): 160-176. <https://doi.org/10.18662/po/11.3/205>
9. Kasper, A. Osula, A.-M., Molnár, A. 2021. EU cybersecurity and cyber diplomacy. URL: <https://www.redalyc.org/pdf/788/78882448008.pdf>.
10. Paris Call for Trust and Security in Cyberspace. 2026. URL: <https://parispeaceforum.org/initiatives/paris-call-for-trust-and-security-in-cyberspace/>
11. Amaral, E. 2020. Freedom Online Coalition Joint Declaration on Artificial Intelligence and Human Rights, Freedom Online Coalition. *Policy Commons*. Netherlands. 04 Apr. URL: <https://coilink.org/20.500.12592/4d0j3p>.
12. The Palgrave Handbook on Cyber Diplomacy. 2025. Editors G. C. Wilhelm, V.J. Burton, J.A. Koops. Publisher Springer Nature Switzerland. URL: <https://www.springerprofessional.de/en/the-palgrave-handbook-on-cyber-diplomacy/51517204>
13. Pytlak, A. 2025. Gender and Cyber Diplomacy. URL: <https://www.springerprofessional.de/en/gender-and-cyber-diplomacy/51517290>
14. Qandeel, M., Cristiano, F. 2025. On the Way to Cyber Norms: Legal Frameworks and Human Rights. *The Palgrave Handbook on Cyber Diplomacy*: 167-183. DOI: https://doi.org/10.1007/978-3-031-93385-1_8

Authors Contribution: All authors have contributed equally to this work.

Conflict of Interest: The authors declare no conflict of interest.

The article was received by the editors 8.12.2025

The article has been peer-reviewed 12.01.2026

The article is recommended for printing 30.03.2026

Article published 30.04.2026

Use of Artificial Intelligence: The author certifies that no generative artificial intelligence tools were used in the conduct of the research or in the preparation of this manuscript